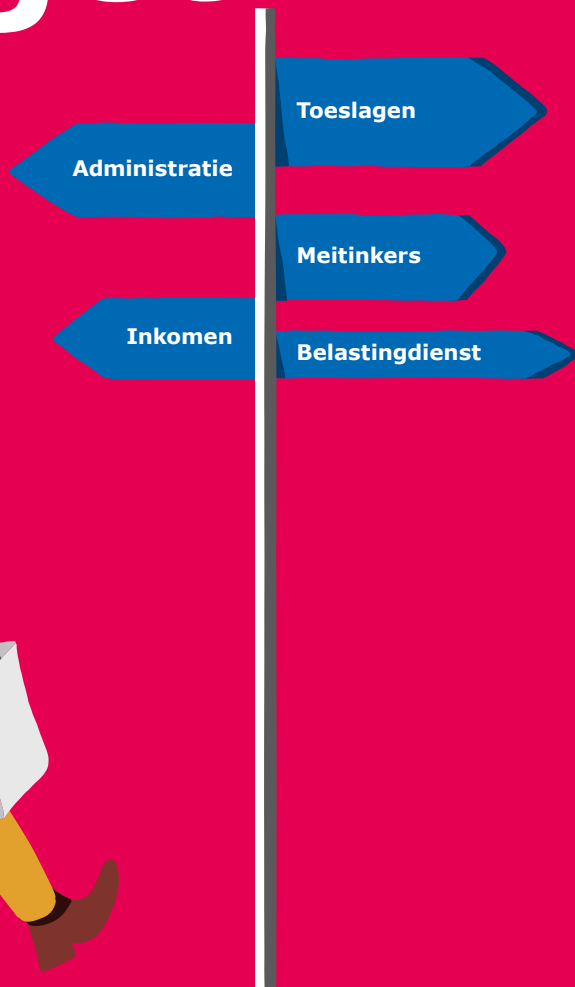

Budget gids

Een wegwijzer voor inwoners met een laag inkomen.

Budget gids

Een wegwijzer voor inwoners
met een laag inkomen.

Redactie:

Gemeente Heerenveen*

Vormgeving:

Crossmedia Communicatiegroep

Drukwerk:

Zalsman Caparis Heerenveen

De informatie in deze gids is met
de grootst mogelijke zorgvuldigheid
samengesteld. Toch kan het gebeuren
dat informatie wijzigt of voorwaarden
aangepast worden. Aan de informatie
in deze gids kunnen dan ook geen
rechten ontleend worden.

* De teksten uit deze gids zijn deels
overgenomen uit de Wegwijzer Geld
van gemeente De Fryske Marren.
Hiervoor is toestemming gegeven.

**De Budgetgids is
een uitgave van:**

Gemeente Heerenveen

 Crackstraat 2

8441 ES Heerenveen

 14 0513

 www.heerenveen.nl

De Budgetgids, een handige wegwijzer

Het leven kan zomaar anders lopen, dat geldt voor iedereen. Je raakt je baan kwijt, je gaat scheiden, je wordt voor langere tijd ziek. Het zijn nieuwe of onverwachte situaties, waardoor het moeilijker wordt om rond te komen en er geldzorgen ontstaan. Een steuntje in de rug is dan welkom.

In de gemeente Heerenveen zijn er verschillende mogelijkheden voor ondersteuning, financiële regelingen of voorzieningen. Of het nu gaat om wonen, werken, kinderen of gezondheid. Ook kan het fijn zijn om te weten welke invloed een nieuwe gebeurtenis in het leven heeft op jouw financiële situatie. Bijvoorbeeld als je gaat samenwonen, trouwt of met pensioen gaat.

Het is belangrijk dat je weet waar je terecht kunt met een (hulp)vraag. Zodat je zo goed mogelijk geholpen wordt. In deze Budgetgids wijzen we je graag de weg. Je vindt informatie over verschillende organisaties, regelingen, stappen die je zelf kunt ondernemen en handige tips. Alles om er voor te zorgen dat jij je minder zorgen hoeft te maken. Bijvoorbeeld over het betalen van de zwemlessen van je zoon of dochter, of over het geld dat deze maand overblijft voor het betalen van de boodschappen. Want in de gemeente Heerenveen heeft iedereen het recht om mee te doen.

Leeswijzer

Waar kan ik naartoe voor hulp en advies?	6
Ik wil mijn administratie goed regelen	18
Ik heb moeite met rondkomen	24
Ik heb betaalproblemen of schulden	40
Ik heb vragen over werken of leren	48
Ik wil het goed regelen voor mijn kinderen	60
Mijn kind wordt 18 jaar	72
We gaan samenwonen of trouwen	78
We gaan uit elkaar of mijn partner overlijdt	84
Ik ga met pensioen	92
Belangrijke adressen en telefoonnummers	98

Staat je onderwerp er niet tussen of kom je er niet uit?

Dan kun je altijd met je vraag terecht bij de gemeente Heerenveen via het telefoonnummer:

 14 05 13 (zonder kengetal)

Of stuur een mail naar:

 gemeente@heerenveen.nl

Voor wie is de Budgetgids?

De Budgetgids is voor inwoners van de gemeente Heerenveen met een laag inkomen én vrijwilligers en professionals die ondersteuning bieden aan inwoners op het gebied van geldzaken.

Wat staat er in de Budgetgids?

In deze gids staan antwoorden op veelgestelde vragen over geldzaken. Soms staat het antwoord niet in de gids. Dan helpen we je om jouw vraag op de juiste plek te stellen. Dit doen we met verwijzingen.

Hoe werken de verwijzingen?

Voor meer informatie of het regelen van dingen verwijzen we je door. Dit ziet er zo uit:

www.heerenveen.nl

Ga naar internet en typ 'www.heerenveen.nl' in de adresbalk.

[meitinkers](#)

Ga naar de zoekbalk op de website en typ 'meitinkers' in.

TIP! Actuele bedragen laag inkomen. Op de website van de gemeente vind je de actuele bedragen die gelden als laag inkomen. Dit wordt ook wel het 'sociaal minimum' genoemd. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid beslist twee keer per jaar, op 1 januari en 1 juli, of het bedrag verandert.

www.heerenveen.nl

[bijstandsbedragen](#)

TIP! Uitleg over DigiD. Om in te loggen op websites van de Overheid heb je vaak DigiD nodig. Op UABC worden websites van de overheid makkelijker uitgelegd met beeld en geluid. Er is ook uitleg over DigiD. **www.uabc.nl** **[alles over DigiD](#)**

**Waar kan
ik naar toe
voor hulp en
advies?**

Meitinkers	9
.....	
Caleidoscoop	11
.....	
Team Jeugd en Gezin	12
.....	
Stichting Maatschappelijk Werk Heerenveen	13
.....	
Vrijwilligersorganisaties	14

In de gemeente Heerenveen kun je voor hulp en advies terecht bij de meitinkers, Caleidoscoop, Team Jeugd en Gezin, Stichting Maatschappelijk Werk Heerenveen en verschillende vrijwilligersorganisaties. In dit hoofdstuk leggen we uit waarvoor je bij wie terecht kunt. Ook vertellen we hoe je contact op kunt nemen.

Meitinkers

**Kom je er zelf niet meer uit en heb je ondersteuning nodig?
Met je hulpvraag kun je terecht bij de meitinkers van de
gemeente Heerenveen.**

Bijvoorbeeld bij:

- geldproblemen en schulden;
- vragen over werk, uitkeringen en financiële regelingen;
- emotionele of psychische problemen;
- een lichamelijke beperking;
- problemen met het huishouden;
- woonproblemen;
- zorgen over iemand in jouw omgeving.

Hoe vraag ik een meitinker om hulp of advies?

Iedere wijk en ieder dorp in de gemeente Heerenveen heeft een eigen meitinker. Je kunt de meitinker bellen of een e-mail sturen.

Gebied: Noord, Centrum, Terband, Luinjeberd, Tjalleberd, Gersloot, Haskerdijken, Nieuwebrug

 (0513) 617 736 **woonservicezone1@heerenveen.nl**

Gebied: Skoatterwâld, Oranjewoud, De Knipe, Bontebok

 (0513) 617 755 **woonservicezone2@heerenveen.nl**

Gebied: Jubbega, Hoornsterzwaag, Oudehorne, Nieuwehorne

 (0513) 617 756 **woonservicezone3@heerenveen.nl**

Gebied: Midden, De Akkers, Oudeschoot, Mildam of Katlijk

 (0513) 617 764 **woonservicezone4@heerenveen.nl**

Gebied: Nijehaske, De Greiden, De Heide, Nieuweschoot

 (0513) 617 786 **woonservicezone5@heerenveen.nl**

Gebied: Akkrum, Nes en Aldeboarn

 (0513) 617 896 **woonservicezone6@heerenveen.nl**

Bellen met de meitinkers kan van maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 16.00 uur.

Je vindt alle informatie over de meitinkers op de website van de gemeente.

 www.heerenveen.nl/meitinkers

Hoe gaat het verder?

Meestal komt de meitinker langs om kennis te maken. Sommige meitinkers hebben elke week een spreekuur. Samen bespreek je jouw vraag of probleem en bekijk je welke oplossing daarbij past. Wat kun je zelf en waar heb je hulp bij nodig? Als het nodig is, zorgt de meitinker ervoor dat er professionele hulp of zorg komt.

TIP! Vraag iemand om bij het gesprek te zijn. Tijdens het gesprek met de meitinker mag je iemand meenemen. Denk bijvoorbeeld aan een familielid, een buurvrouw of goede vriend of vriendin.

Je kunt ook een onafhankelijke cliëntondersteuner vragen mee te gaan (**gratis**). Hij of zij is speciaal opgeleid om met je mee te denken. De cliëntondersteuner helpt om de situatie op een rijtje te zetten en geeft informatie en advies.

Om in contact te komen met een onafhankelijke cliëntondersteuner bel je met Stichting Maatschappelijk Werk Heerenveen.

 088 53 35 335

Caleidoscoop

Heb je behoefte aan een luisterend oor, praktische tips, advies of ondersteuning? Caleidoscoop is een welzijnsorganisatie en is er voor alle inwoners van de gemeente Heerenveen. In gesprekken wordt gekeken naar wie je bent, wat jij graag wilt doen en wat je daarvoor nodig hebt.

Waarvoor kun je bij Caleidoscoop terecht?

Je kunt bijvoorbeeld bij Caleidoscoop terecht wanneer je je eenzaam voelt en graag andere mensen wilt ontmoeten. Of wanneer je wilt praten over hoe je jouw talenten in kunt zetten. Ook met vragen over mantelzorg, een gezonde leefstijl of opvoeding kun je naar Caleidoscoop.

Wil je weten wat Caleidoscoop nog meer voor je kan betekenen? Kijk dan ook eens op de website. Hier vind je ook informatie over de zomerspelweken en het Vrijwilligers Servicepunt.

 www.caleidoscoopheerenveen.nl

Hoe kom ik in contact met Caleidoscoop?

Je kunt bellen, een e-mail sturen of even binnenlopen.

 Weegbree 72, 8446 SC Heerenveen

 (0513) 62 90 90

 info@caleidoscoopheerenveen.nl

Kijk voor de openingstijden op de website.

 www.caleidoscoopheerenveen.nl/contact

Team Jeugd en Gezin

Natuurlijk wil je het beste voor je kind. En soms gaat dit niet vanzelf. Dan maak je je zorgen over het gedrag, de ontwikkeling of veiligheid van je kind. Weet je even niet meer wat je moet doen, hoe je het op moet lossen? Dan kun je contact opnemen met Team Jeugd en Gezin (TJG) van de gemeente Heerenveen.

Wat doet TJG?

TJG helpt gezinnen bij opgroeien en opvoeden. Soms met een simpel advies als antwoord op een vraag. Soms ook uitgebreider. Samen met jou bekijken ze de situatie en maken een plan waar iedereen achter staat. TJG houdt de afspraken in de gaten, kijkt of de hulp aansluit bij de vraag en is voor jou het aanspreekpunt. Dat is fijn als er meerdere hulpverleners betrokken zijn. Ook helpt TJG om zo snel mogelijk met de hulp te starten, ook als er een wachtlijst is.

Hoe kom ik in contact met TJG?

Je kunt bellen op werkdagen tussen 8.30 en 17.00 uur, of een e-mail sturen.

 (0513) 61 77 15

 teamjeugd@heerenveen.nl

 www.heerenveen.nl/tjg

Stichting Maatschappelijk Werk Heerenveen

Iedereen krijgt wel eens met problemen te maken. Hierover praten met familie of vrienden is vaak al helpend. Maar soms gaat dat niet. Je kunt dan terecht bij een maatschappelijk werker van Stichting Maatschappelijk Werk Heerenveen (SMWH).

Wat doet SMWH?

Een maatschappelijk werker gaat graag met je in gesprek; alleen om te luisteren of om ook een helpende hand te bieden. Ze kennen de weg in onze - soms ingewikkelde - samenleving.

Je kunt met veel soorten hulpvragen terecht, bijvoorbeeld over geldzorgen, het verwerken van een verlies, problemen op het werk of relatieproblemen. Een maatschappelijk werker kan ook bemiddelen bij conflicten, bijvoorbeeld in het geval van een scheiding.

Een gesprek met de maatschappelijk werker is gratis en je kunt er zonder verwijzing terecht. Je kunt het gesprek alleen aangaan, of samen met je partner en/of gezinsleden.

Hoe kom ik in contact met SMWH?

Je kunt bellen op werkdagen tussen 8.30 en 17.00 uur.

 088 53 35 335

 info@smwh.nl

 www.smwh.nl

Vrijwilligersorganisaties

Er zijn in de gemeente veel (vrijwilligers)organisaties die voor je klaar staan. Ook hier kun je terecht voor hulp en advies. Hieronder staan de contactgegevens van organisaties waar we vaak naar verwijzen in deze Budgetgids.

Steunpunt de Barones/Boarnswâl

Steunpunt de Barones/Boarnswâl organiseert inloopspreekuren. Een afspraak maken is niet nodig. Tijdens het inloopspreekuur kun je je vragen voorleggen aan ervaren vrijwilligers. Bijvoorbeeld over het aanvragen van een uitkering, kwijtschelding of voorziening of over een brief die je hebt gekregen.

Er zijn twee steunpunten in de gemeente Heerenveen.

Steunpunt de Barones

📍 **Dr. Wumkeslaan 4B, 8442 EM Heerenveen**

☎ **(0513) 62 41 27**

✉ **info@steunpuntdebarones.nl**

🌐 **www.steunpuntdebarones.nl**

Je kunt langskomen in **Heerenveen** op dinsdag, woensdag en donderdag tussen 10.00 tot 12.00 uur en op dinsdagmiddag tussen 13.30 en 15.30 uur.

Heb je vragen over belastingen of toeslagen? Dan kun je langskomen in **Heerenveen** op maandagmiddag tussen 13.30 en 15.30. Hiervoor moet je wel een afspraak maken.

Steunpunt Boarnswâl

📍 **Boarnswâl 15, 8491 ER Akkrum (in de bibliotheek)**

☎ **06 23 86 19 82**

Je kunt langskomen in **Akkrum** op woensdag tussen 14.00 en 16.00 uur.

Humanitas Thuisadministratie

Humanitas Thuisadministratie helpt je financiën en administratie op orde te brengen en te houden. De vrijwilligers van Humanitas Thuisadministratie komen bij je thuis en helpen je op weg. De vrijwilligers hebben ruime ervaring op dit terrein en zijn getraind om jou zo goed mogelijk te helpen.

 06 12 70 29 11

 heerenveen@humanitas.nl

 www.humanitas.nl/heerenveen

Stichting Houvast

Stichting Houvast bestaat uit vrijwilligers die zelf ook een laag inkomen hebben (gehad). Zij kunnen je helpen met je administratie, het aanvragen van uitkeringen of met bezwaarschiften.

Je kunt terecht bij Stichting Houvast op het inloopspreekuur op woensdag tussen 9.00 en 12.00 uur.

Elke woensdag geeft Stichting Houvast **gratis** brood, huishoudelijke spullen en kleding weg voor mensen die dit hard nodig hebben. Jaarlijks organiseren de vrijwilligers een kerstactie, kinderacties en een dagtocht 'Hart voor Minima'.

 Herenwal 2 ('Oer de Brêge'), 8441 AZ Heerenveen

 (0513) 63 32 29

Vluchtelingenwerk

Vluchtelingenwerk biedt maatschappelijke begeleiding aan vluchtelingen. Vrijwilligers helpen bijvoorbeeld bekend te raken in de buurt. Ook leggen ze Nederlandse wetten en regels uit en helpen ze bij financiën.

Langskomen in Heerenveen kan tijdens het spreekuur op woensdag tussen 13.00 en 15.00 en op donderdag van 14.00 tot 16.00 uur. Juridische vragen (bijvoorbeeld over de verblijfsvergunning) kunnen gesteld worden tijdens het spreekuur op dinsdag van 14.00 - 16.00 uur.

 Doctor Wumkeslaan 4, 8442 EM Heerenveen

 0513-650816

 heerenveen@vluchtelingenwerk.nl

 www.vluchtelingenwerk.nl

Andere organisaties

Er zijn nog veel meer organisaties in de gemeente die voor je klaar staan. Bij ieder thema in deze gids vertellen we meer over de organisaties waar je terecht kunt. Zo geven we informatie over de voedselbanken in de gemeente Heerenveen in het hoofdstuk 'Ik heb moeite met rondkomen' (pagina 24). En de contactgegevens van Stichting Leergeld vind je in het hoofdstuk 'Ik wil het goed regelen voor mijn kinderen' (pagina 58).

Notities

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

**Ik wil mijn
administratie
goed regelen**

Hulp bij het op orde brengen van je administratie 21

Zelf je administratie op orde brengen 22

Het is fijn om een overzichtelijke administratie te hebben. Als je administratie op orde is, kun je alles makkelijk terugvinden. Je weet dan wanneer de vaste lasten worden afgeschreven. Ook zie je meteen of je geld over hebt om een andere wasmachine te kopen. Vind je het lastig om je financiën op orde te krijgen? In de gemeente Heerenveen zijn er verschillende organisaties die je hier graag bij helpen. Ook zijn er handige websites met tips om (weer) grip op je geldzaken te krijgen.

Hulp bij het op orde brengen van je administratie

Je administratie op orde brengen en bijhouden kan soms best lastig zijn. Ben je door omstandigheden het overzicht even kwijt en zijn er rekeningen die je allang had moeten betalen? Blijf hier niet te lang mee rondlopen en ga aan de slag. In de gemeente zijn er verschillende organisaties die je hier **gratis bij ondersteunen.**

Een vrijwilliger kan je helpen met:

- post en papieren doornemen en bepalen wat er moet gebeuren;
- formulieren invullen;
- inkomsten en uitgaven op een rijtje te zetten;
- een overzicht maken van betalingen en eventueel schuldhelpverlening regelen.

De vrijwilligers zijn hier speciaal voor opgeleid en gaan zorgvuldig om met jouw persoonlijke gegevens. Als je samen met een vrijwilliger aan de slag wilt, kun je in de gemeente Heerenveen terecht bij **Humanitas Thuis-administratie, Steunpunt de Barones en Steunpunt Boarnswâl**.

Ga naar het hoofdstuk 'Waar kan ik naartoe voor hulp en advies' (pagina 6) voor de contactgegevens van de organisaties.

TIP! Taal maakt je sterker! Heb je moeite met lezen, schrijven, rekenen of het gebruiken van een computer? Hiervoor kun je hulp krijgen. Door deze hulp wordt het makkelijker om je geldzaken en administratie op orde te houden. Deze hulp is vaak **gratis**.

 www.ikleermeer.nl

Zelf je administratie op orde brengen

Wil je zelf aan de slag met je geldzaken? Er zijn verschillende dingen die je kunt doen om meer inzicht te krijgen in je inkomsten en uitgaven.

Het Nibud helpt je om meer grip te krijgen op je geldzaken

Het Nibud is een onafhankelijk instituut dat voorlichting geeft over geldzaken. Denk aan onderwerpen als sparen, rondkomen en lenen. Het Nibud helpt je om meer grip op je geld te krijgen. Kijk op de website van het Nibud voor handige tips.

 www.nibud.nl

Maak gemakkelijk je eigen geldplan via Startpunt Geldzaken

Er zijn verschillende geldplannen beschikbaar voor inwoners van de gemeente Heerenveen. Deze helpen jou om meer uit je geld te halen. De geldplannen kunnen anoniem worden gebruikt.

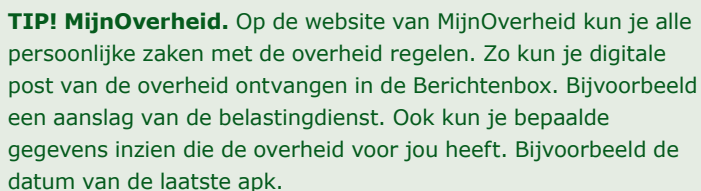
Er zijn geldplannen voor de volgende situaties:

- kom uit je geldzorgen;
- beter rondkomen;
- sparen, aflossen of beleggen;
- rondkomen met kinderen;
- studie (klein)kinderen;
- bijna 18 jaar;
- pensioen;
- ZZP.

In welke situatie zit jij?

Ga naar de website van Startpunt Geldzaken en ga aan de slag met jouw plan.

 www.startpuntgeldzaken.nl/heerenveen

 www.mijnoverheid.nl

[illegible]

Ik heb moeite met rondkomen

Bijstandsuitkering	28
--------------------	----

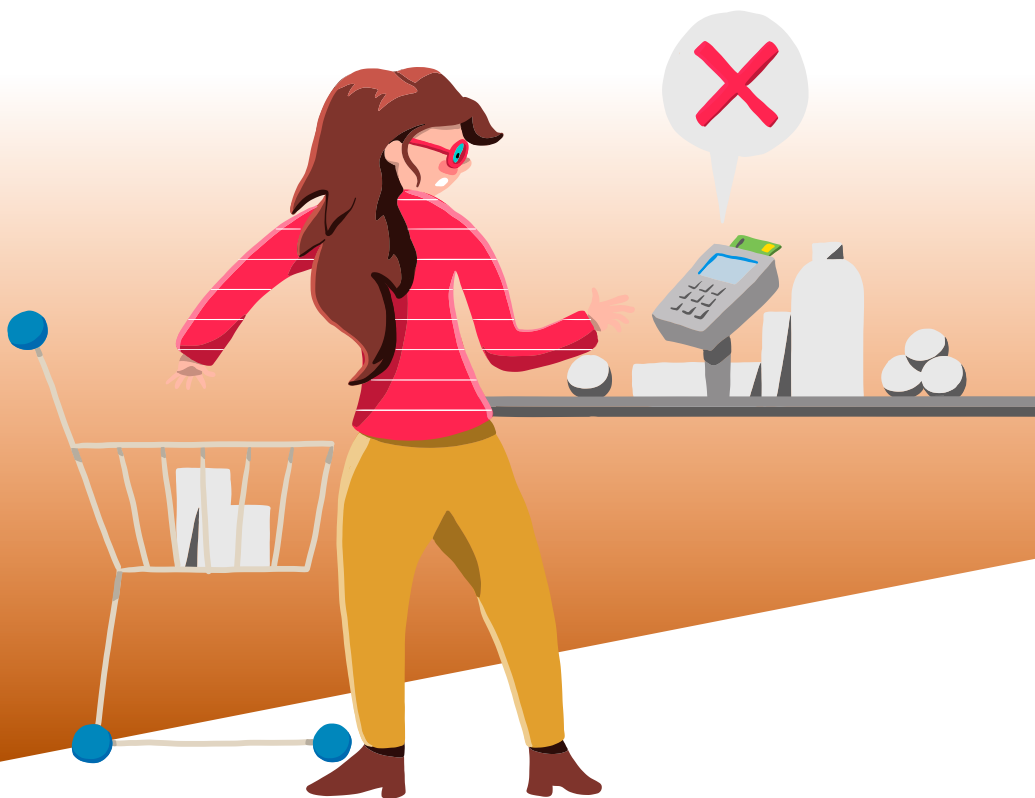
Bijzondere bijstand voor onverwachte kosten	30
---	----

Tegemoetkoming dagelijkse kosten	31
----------------------------------	----

Financiële tegemoetkomingen	34
-----------------------------	----

Gezondheid en zorg	38
--------------------	----

Steeds meer mensen hebben moeite met rondkomen. Dit kan iedereen overkomen. In de gemeente Heerenveen zijn er verschillende mogelijkheden voor ondersteuning. In dit hoofdstuk vind je de belangrijkste regelingen en organisaties waar je terecht kunt.

TIP! Wil jij weten op welke **tegemoetkomingen** je recht hebt?

www.berekenuwrecht.nl

TIP! Heb je hulp nodig bij het aanvragen? Dan kun je terecht bij Steunpunt De Barones of Steunpunt Boarnswâl. Contactgegevens: pagina 14.

TIP! Twijfel je of je in aanmerking komt voor een regeling?

Neem contact op met de meitinker voordat je een uitkering of andere regeling aanvraagt. Zij kunnen je verder helpen. Contactgegevens: pagina 9.

TIP! Ben je je baan kwijt? Vraag dan eerst een WW-uitkering aan. Kijk voor meer informatie over de WW-uitkering bij het hoofdstuk 'Ik heb vragen over werken of leren' (pagina 48).

Ga naar het hoofdstuk 'Ik wil mijn administratie goed regelen' (pagina 18) om te lezen wat je kunt doen om je inkomsten en uitgaven in balans te houden.

Bijstandsuitkering

Heb je geen werk of verdien je niet genoeg om jezelf of je gezin te onderhouden? Dan kom je misschien in aanmerking voor een bijstandsuitkering. Met deze uitkering kun je noodzakelijke kosten betalen zoals de huur, eten en drinken. Ook word je geholpen met het vinden van een baan, zodat je zelf zo snel mogelijk een inkomen hebt.

Kom ik in aanmerking voor een bijstandsuitkering?

Om recht te hebben op bijstand moet je aan voorwaarden voldoen:

- je bent 18 jaar of ouder;
- je hebt nog niet je pensioenleeftijd bereikt;
- je hebt niet genoeg inkomen om van te leven;
- je hebt geen recht op andere uitkeringen;
- je hebt niet (te) veel bezittingen en/of spaargeld.

Kijk voor alle voorwaarden en meer informatie op de website van de Rijksoverheid.

 www.rijksoverheid.nl [recht op algemene bijstand](#)

Hoe vraag ik een bijstandsuitkering aan?

Een bijstandsuitkering kun je aanvragen bij het UWV op werk.nl. Het UWV stuurt jouw aanvraag door naar de gemeente.

 www.werk.nl [bijstandsuitkering aanvragen](#)

Jonger dan 27 jaar?

Dan gelden er andere regels voor het aanvragen van een bijstandsuitkering. Voordat je een bijstandsuitkering aan kunt vragen, heb je eerst een zoekperiode van vier weken. In deze vier weken ga je kijken naar de mogelijkheden om weer naar school of aan het werk te gaan. Blijkt na deze vier weken dat er geen mogelijkheden zijn om naar school of aan het werk te gaan? Dan kun je een aanvraag voor een bijstandsuitkering doen.

Werken en een bijstandsuitkering ontvangen

Als je een bijstandsuitkering krijgt, is het de bedoeling dat je zo snel mogelijk (weer) aan het werk gaat. De gemeente heeft speciale regelingen voor wie vanuit een uitkering weer aan het werk gaat. Vind je (weer) werk? Dan zijn twee situaties mogelijk:

Situatie 1: Je gaat meer verdienen dan de bijstandsnorm.

De gemeente stopt in dit geval de bijstandsuitkering.

Situatie 2: Je gaat minder verdienen dan de bijstandsnorm.

De gemeente vult jouw inkomen dan aan zodat je er niet op achteruit gaat.

Als je langer dan een jaar geen betaald werk hebt, is het soms mogelijk dat je 25% van het inkomen uit werk mag behouden. Dit percentage wordt dan niet ingehouden op de bijstandsuitkering. Dit noemen we **vrijlating**. Er geldt wel een maximum bedrag per maand wat je extra mag bijverdienen. Ook mag je inkomen niet hoger zijn dan de bijstandsnorm. Deze vrijlating van eigen inkomsten is maximaal voor zes maanden.

Voor meer informatie en de nu geldende bedragen kun je terecht bij jouw klantmanager.

Bijstandsuitkering en giften

Ontvang je een uitkering van de gemeente Heerenveen? Dan kan het voorkomen dat een familielid je wel eens helpt met het betalen van de rekeningen, je af en toe wat geld krijgt om de maand door te komen, of dat je af en toe een tas met boodschappen krijgt. Dat zijn giften. Je hoeft deze giften pas te melden als je in een kalenderjaar meer dan € 1.200,- (per huishouden) hebt ontvangen. Dit geldt niet voor inkomsten uit arbeid. Deze moet je altijd melden.

Heb je vragen of twijfel je over wat je wel of niet moet doorgeven? Neem dan contact op met jouw contactpersoon bij de gemeente of bel 14 0513.

LET OP! Tijdens de zoekperiode kan er geen aanvraag voor een bijstandsuitkering worden ingediend. Er bestaat gedurende deze vier weken ook geen recht op een voorschot.

Bijzondere bijstand voor onverwachte kosten

Sta je onverwacht voor kosten en heb je daarvoor geen geld opzij kunnen zetten? Als je deze kosten niet zelf kunt betalen en nergens anders (volledig) vergoed krijgt, kun je misschien bijzondere bijstand van de gemeente krijgen. Denk bijvoorbeeld aan de eigen bijdrage voor advocaatkosten of reiskosten voor je minderjarige schoolgaande kinderen.

LET OP! Bijzondere bijstand is niet bedoeld voor normaal te maken kosten, zoals boodschappen of de eigen bijdrage ziektekosten.

Hoe vraag ik bijzondere bijstand aan?

Bijzondere bijstand vraag je aan via de meitinker.

Contactgegevens: pagina 9.

Tegemoetkoming dagelijkse kosten

Het is niet voor iedereen even makkelijk om de huur, rekeningen en boodschappen te betalen. Er zijn in de gemeente organisaties die uitkomst bieden, zoals de Voedselbank Heerenveen en Stichting In Moaie Dei.

Voedselbank Heerenveen

De voedselbank helpt mensen die niet genoeg geld hebben om eten te kopen. De Voedselbank Heerenveen heeft in de gemeente drie afhaalpunten: Heerenveen, Akkrum en Jubbega. Als je een aanvraag doet, komt er iemand langs die bepaalt of je recht hebt op een voedselpakket. Heb je recht op een pakket? Dan ontvang je ook een speciale pas. Met deze pas kun je (makkelijker) bij verschillende organisaties terecht voor extra ondersteuning, bijvoorbeeld bij de speelgoedbank.

Voor meer informatie of het aanvragen van een voedselpakket neem je contact op met de Voedselbank Heerenveen.

 06 34 40 47 81

 voedsel-heerenveen@hotmail.com

 www.voedselbankheerenveen.com

Stichting In Moaie Dei

Stichting In Moaie Dei helpt mensen die niet genoeg geld hebben om meubels, kleding, apparatuur of speelgoed te kopen. Ook organiseren ze uitjes en jaarlijks een Sinterklaasfeest voor kinderen.

Wil je weten wat Stichting In Moaie Dei allemaal voor je kan betekenen? Neem dan contact op.

 06 33 84 96 61 of (0513) 785 607

 inmoaiedei@gmail.com

De **Foar Elkoar Sjop** is de gratis kledingbank en weggeefwinkel van Stichting In Moaie Dei.

Kijk voor de actuele openingstijden op:

 facebook.com/inmoaiedei

Je vindt de Foar Elkoar Sjop op dit adres:

 De Kuinder 2A, 8444 DC Heerenveen

Repair Café

Heb je een klein apparaat dat niet meer goed werkt? Bijvoorbeeld een keukenmachine of een stofzuiger? Dan kun je naar het Repair Café. Vrijwilligers voeren de reparaties **gratis** uit. Je betaalt alleen de onderdelen die nodig zijn om het apparaat weer te maken.

Er zijn drie Repair Cafés in de gemeente Heerenveen.

Repair Café Akkrum

Mienskipssintrum Leppehiem

 Leppedyk 37, 8491 GJ Akkrum

Repair Café Heerenveen

Trinitas

 Coehoorn van Scheltingaweg 1, 8442 EZ Heerenveen

Repair Café Jubbega

MFC De Kompenije

 Ericalaan 24-A, 8411 VK Jubbega

Je vindt de openingstijden, telefoonnummers en e-mailadressen van de Repair Cafés op:

 www.repaircafe.org/bezoeken

TIP! Rommelmarkten en kringloopwinkels. Op rommelmarkten en in kringloopwinkels kun je van alles kopen voor veel minder geld dan in een gewone winkel. Denk aan meubels, kleding, apparatuur, keukengerei en spelletjes.

TIP! Weggeefhoek Facebook. Via Facebook kun je vaak gratis of goedkoop aan spullen komen. Zoek eens op 'Weggeefhoek'. Er zijn meerdere facebookpagina's van initiatieven in de gemeente waar je gratis (of tegen een kleine vergoeding) spullen kunt krijgen.

TIP! Kleding(ruil)beurs. Via Facebook kun je vaak gratis of goedkoop aan kleding komen. Zoek eens op 'Kledingruilbeurs Heerenveen'. Zij organiseren op verschillende momenten een kledingruilbeurs in de gemeente Heerenveen.

TIP! Klussendienst. De vrijwilligers van Stichting Present Heerenveen bieden praktische hulp, zoals schilderwerk, tuinieren of opruimen. Deze hulp is bedoeld voor inwoners die niet genoeg geld hebben om iemand in te huren. En niemand hebben in hun omgeving om hulp te krijgen. Meer informatie kun je vinden op de website.

 www.presentheerenveen.nl

Je kunt ook bellen of mailen met Stichting Present.

 06 39 54 15 65

 info@presentheerenveen.nl

Financiële tegemoetkomingen

Met een laag inkomen kan het moeilijk zijn om rond te komen. Mogelijk kom je dan in aanmerking voor een minimaregeling, hoef je (een deel van) de gemeentelijke belastingen niet te betalen of kun je individuele inkomenstoelage krijgen. Ook is de kans groot dat je recht hebt op een tegemoetkoming voor huur- en zorgkosten.

Participatiefonds

Het is belangrijk dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Als je een laag inkomen hebt en weinig sociale contacten, dan kan dat best moeilijk zijn. De gemeente kan je hierbij helpen. Neem contact op met de meitinker als je meer informatie wilt over de voorwaarden. Samen met jou kijken ze of het mogelijk is of je een bijdrage kunt krijgen uit het fonds. Contactgegevens: pagina 9. Je kunt ook contact opnemen met jouw contactpersoon binnen de gemeente.

TIP! Voor kinderen is er Sam&! Alle kinderen kunnen meedoen aan schoolactiviteiten, sport en muziek. Als je dit als ouders niet kunt betalen, wordt dit vanuit Sam& betaald.

Kijk voor meer informatie bij het hoofdstuk 'Ik wil het goed regelen voor mijn kinderen' (pagina 60).

Tegemoetkoming gemeentelijke belastingen

Iedereen betaalt gemeentelijke belastingen, bijvoorbeeld voor het ophalen van de containers en voor het gebruiken van het riool. Kun je de gemeentelijke belastingen niet betalen? Mogelijk kom je in aanmerking voor (gedeeltelijke) kwijtschelding. Dit betekent dat je (een deel) niet hoeft te betalen.

Kijk voor de voorwaarden en het aanvragen van een kwijtschelding op de website van de gemeente.

 www.heerenveen.nl [kwijtschelding](#)

Je kunt ook per telefoon of e-mail contact opnemen.

 14 0513

 mailboxbelastingen@heerenveen.nl

LET OP! Vraag je kwijtschelding op tijd aan. De aanvraag voor kwijtschelding moet binnen één maand na dagtekening van het aanslagbiljet ingeleverd zijn bij de gemeente.

LET OP! Het recht op kwijtschelding verschilt per jaar.

Dit is afhankelijk van je situatie. Had je vorig jaar recht op kwijtschelding? De gemeente bekijkt dan of je dit jaar ook weer recht hebt op kwijtschelding. Je krijgt hierover altijd een brief.

Tegemoetkoming voor waterschapsbelasting

Jaarlijks betaal je belasting aan het waterschap. Kun je de waterschapsbelasting niet betalen? Mogelijk kom je in aanmerking voor (gedeeltelijke) kwijtschelding. Dit betekent dat je (een deel) niet hoeft te betalen.

Kijk voor de voorwaarden op de website van het Noordelijk Belastingkantoor. Kwijtschelding vraag je aan via dezelfde website.

 www.noordelijkbelastingkantoor.nl [kwijtschelding](#)

Je kunt ook bellen met het Noordelijk Belastingkantoor, op werkdagen tussen 8.00 en 20.00 uur.

 088 79 79 000

Individuele inkomenstoeslag

Leef je drie jaar of langer van een laag inkomen? Dan kun je misschien een individuele inkomenstoeslag krijgen van de gemeente. Dit is geld van de gemeente dat je overal voor kunt gebruiken. Het wordt niet gezien als inkomen en wordt niet van je uitkering afgetrokken.

Kom ik in aanmerking voor individuele inkomenstoeslag?

Om recht te hebben op individuele inkomenstoeslag moet je aan voorwaarden voldoen:

- je bent 21 jaar of ouder;
- je bent geen student;
- je inkomen was de afgelopen drie jaar niet hoger dan de voor jou geldende bijstandsnorm;
- je hebt geen zicht op een beter inkomen;
- je hebt de afgelopen 12 maanden nog geen individuele inkomenstoeslag gekregen;

- je hebt nog niet je pensioenleeftijd bereikt;
- je hebt geen recht op andere uitkeringen;
- je hebt niet (te) veel bezittingen en/of spaargeld.

Kijk op de website van de gemeente als je meer informatie wilt over de voorwaarden, de hoogte van de bedragen of een aanvraag wilt doen.

 www.heerenveen.nl **individuele inkomenstoelage**

Huur- en zorgtoelage

Woon je in een huurhuis? Dan krijg je misschien huurtoelage. Huurtoelage is geld van de Belastingdienst en is bedoeld om te helpen de huur te betalen. Of je hier recht op hebt en hoe hoog de toelage is, hangt af van de huurprijs, je inkomen, je leeftijd en hoe en met wie je woont.

Iedereen in Nederland is verplicht een basiszorgverzekering af te sluiten. Op deze manier ben je verzekerd tegen kosten die je maakt als je ziek bent. Je betaalt daarvoor elke maand zorgpremie. Heb je een laag inkomen? De Belastingdienst kan je helpen om een deel van je zorgkosten te betalen. Elke maand ontvang je dan een bedrag waarmee je een deel van je zorgkosten kunt betalen. Dit heet zorgtoelage.

Huur- en zorgtoelage krijg je van de Belastingdienst en vraag je aan via Mijn toelagen. Hiervoor heb je een DigiD nodig.

 www.mijntoelagen.nl

TIP! Heb je hulp nodig bij het aanvragen? Dan kun je terecht bij Steunpunt De Barones of Steunpunt Boarnswâl. Contactgegevens: pagina 14.

Gezondheid en zorg

Zorg is duur. Daarom is het belangrijk dat je goed verzekerd bent. Voor inwoners met een laag inkomen zijn de zorgkosten een forse hap uit het maandbudget. De gemeente ondersteunt inwoners met een laag inkomen ook op dit gebied. Er zijn twee zorgregelingen waar je uit kunt kiezen: een collectieve ziektekostenverzekering of een eenmalige bijdrage.

Collectieve zorgverzekering minima (CZM): AV Frieso

Samen met zorgverzekeraar De Friesland biedt de gemeente een collectieve zorgverzekering aan. Deze verzekering heeft een uitstekende dekking tegen een lagere prijs. De gemeente betaalt een deel van de maandelijkse premie. Je betaalt zelf het resterende bedrag aan De Friesland.

Kijk op de website van de gemeente voor meer informatie over de voorwaarden en de dekking.

 www.heerenveen.nl **AV Frieso**

Je kunt de AV Frieso aanvragen op de website van Gezond Verzekerd.

 www.gezondverzekerd.nl **Heerenveen**

Eenmalige bijdrage: Heerenveen Zorgt Regeling

Met de Heerenveen Zorgt Regeling (HZR) ontvang je één keer per jaar een bijdrage van de gemeente. Met dit bedrag kun je (een gedeelte) van je aanvullende zorgverzekering betalen. Het maakt niet uit waar je verzekerd bent.

Kijk op de website van de gemeente voor meer informatie over de voorwaarden en aanvragen.

 www.heerenveen.nl **HZR**

Je kunt de HZR ook aanvragen via de meitinker. Contactgegevens: pagina 9.
Je kunt ook contact opnemen met jouw contactpersoon binnen de gemeente.

Aftrek specifieke zorgkosten

Maak je kosten door ziekte of voor zorg, dan kun je deze kosten in sommige gevallen aftrekken van de belasting. Dit regel je bij de jaarlijkse belastingaangifte. Je hoeft dan minder belasting te betalen of je krijgt geld terug.

Je kunt bijvoorbeeld de volgende zorgkosten opnemen in de belastingaangifte:

- medische hulp;
- medicijnen;
- hulpmiddelen (bijvoorbeeld steunzolen, kunstgebit);
- uitgaven extra gezinshulp in verband met ziekte;
- extra uitgaven dieet (medisch voorschrift);
- extra uitgaven voor kleding en beddengoed;
- vervoerskosten naar een arts of ziekenhuis;
- reiskosten naar partner of inwonende kinderen in verband met ziekte.

Kijk op de website van de Belastingdienst voor meer informatie en de voorwaarden.

 www.belastingdienst.nl **zorgkosten**

Ik heb betaal- problemen of schulden

Wat moet ik doen in een noodsituatie?	43
---------------------------------------	----

Ik wil (hogere) schulden voorkomen of mijn schulden oplossen	45
---	----

Rekeningen niet kunnen betalen en in de schulden belanden. Het kan iedereen overkomen. Het verliezen van je baan, het verbreken van een relatie of op je 18^e plotseling verantwoordelijk zijn voor je eigen financiën. Dit kunnen allemaal oorzaken zijn van geldproblemen. Het lukt je een paar keer niet om de rekening op tijd te betalen en langzaam stapelen de rekeningen zich op.

Wat moet ik doen in een noodsituatie?

Word je afgesloten van het gas, water of elektriciteit? Wordt er gedreigd met huisuitzetting? Neem dan direct contact op met de meitinker. Contactgegevens: pagina 9.

De meitinker staat klaar voor alle inwoners van de gemeente Heerenveen. Samen brengen we eerst jouw situatie in kaart. Daarna krijg je informatie en advies dat aansluit op jouw situatie en vraag.

Ik kan de huur niet betalen

Als je problemen hebt met het betalen van de huur kun je contact opnemen met je woningcorporatie. De woningcorporatie kan samen met jou een betalingsregeling treffen.

TIP! Praat er over. Het is fijn om dit samen met iemand te doen die hier verstand van heeft. Bijvoorbeeld met een meitinker of een vrijwilliger. Hij of zij kan dan met je meedenken of de betalingsregeling voor jou haalbaar is. Contactgegevens: pagina 9.

Ik kan de energierekening of zorgpremie niet betalen

Als je de energierekening niet betaalt, kun je worden afgesloten van gas/water/elektra. Als je je zorgverzekering niet betaalt, heb je geen recht meer op de aanvullende verzekering. Neem contact op met je energieleverancier of zorgverzekeraar voor een betalingsregeling.

LET OP! Als je de zorgpremie zes maanden lang niet betaalt, betaal je iedere maand een boete. Dit doe je totdat je geen betalingsachterstand meer hebt. De boete én de zorgpremie worden ingehouden op je inkomen (uit je loon en/of je uitkering). Ook wordt de aanvullende verzekering stopgezet.

Ik heb hypotheekschulden

Neem contact op met je eigen bank als je problemen hebt met het betalen van je hypotheek. De bank gaat samen met jou op zoek naar oplossingen. Kom je er niet uit? Neem dan contact op met de meitinker. Contactgegevens: pagina 9.

Ik moet onverwacht een (groot) bedrag terugbetalen aan de Belastingdienst

Moet je onverwacht een groot bedrag terugbetalen en lukt het je niet om dit in één keer te doen? Vaak kun je een betalingsregeling krijgen. Vraag een meitinker om advies. Contactgegevens: pagina 9.

LET OP! Later betalen kost geld: je moet rente betalen.

Drie tips om te voorkomen dat je toeslagen moet terugbetalen:

- check of de Belastingdienst het goede inkomen heeft;
- geef wijzigingen snel door;
- check of je aan de voorwaarden voldoet.

 www.belastingdienst.nl [betalingsregeling](#)

Ik wil (hogere) schulden voorkomen of mijn schulden oplossen

Om hulp vragen bij geldproblemen is niet altijd makkelijk. Maar wel heel belangrijk. Want als we schulden hebben, wachten we gemiddeld 5 jaar met hulp zoeken. Dat is zonde. Want als je zo lang wacht, kan het bedrag in die 5 jaar ruim 10 keer zo hoog worden.

Je kunt altijd contact opnemen met een meitinker om jouw situatie te bespreken. Samen kijken we naar een oplossing. Misschien kun je met wat hulp een betalingsregeling treffen. Of is er toch een schuldregeling nodig. Er is altijd meer (hulp) mogelijk dan je misschien denkt. Kijk op pagina 9 voor de contactgegevens van de meitinker.

Budgetbeheer

Wil je je geldzaken beter regelen en vind je het zelf lastig om het overzicht te houden? Dan is budgetbeheer misschien iets voor jou. Budgetbeheer betekent dat een instantie je geld beheert. Je inkomen komt binnen op een aparte rekening. Per week of maand krijg je een afgesproken bedrag voor dagelijkse uitgaven, zoals boodschappen.

Budgetbeheer kan helpen om schulden te voorkomen. Of ervoor zorgen dat schulden niet groter worden. Informeer bij de meitinker of budgetbeheer iets voor jou is.

Budgetmaatje

Een budgetmaatje biedt een luisterend oor en zorgt er samen met jou voor dat de administratie weer op orde komt. Ook kan hij of zij helpen de schulden op te lossen. Of je er op voor te bereiden dat je na een periode van budgetbeheer weer zelf je budget kunt beheren. De budgetmaatjes zijn vrijwilligers die graag willen helpen. Informeer bij de meitinker of een budgetmaatje iets voor jou is.

Schuldregeling

Soms zijn de schulden zo hoog opgelopen dat een schuldregeling nodig is. De meitinker kan je hiervoor doorverwijzen naar schuldhulpverlening. We zetten dan samen met jou je schulden op een rijtje. Daarna probeert de schuldhulpverlener jouw schulden te regelen. Dus een oplossing te vinden voor de schulden. Hiervoor moeten we afspraken maken met schuldeisers. De totale duur van een traject om de schulden te regelen kan verschillen. Dit hangt van jouw situatie af. De schuldhulpverlener bespreekt dit met je. Tijdens de schuldregeling los je zoveel mogelijk af aan de schuldeisers. Als je je aan alle afspraken houdt, ben je na de regeling schuldenvrij. Als de gemeente jouw schulden regelt, kom je meestal in budgetbeheer. Ook kan in overleg met jou de hulp van een budgetmaatje worden ingeschakeld voor extra ondersteuning.

Team Vroegsignalering

We willen graag voorkomen dat onze inwoners (meer) schulden krijgen. Daarom werken we samen met woningcorporaties, zorgverzekeraars, energie- en waterleveranciers. Als je een betaalachterstand hebt, dan melden zij dit bij de gemeente. Een medewerker van Team Vroegsignalering neemt dan contact met je op om hulp aan te bieden. Samen kijken jullie naar jouw situatie en wat er nodig is om rekeningen op tijd te kunnen betalen. Je bepaalt zelf of je hier gebruik van wilt maken.

TIP! Kom uit je schuld. Kijk op de website van komuitjeschuld.nl voor tips als je hulp zoekt of iemand met betalingsproblemen of schulden wilt helpen. Op de website vind je ook verhalen van ervaringsdeskundigen.

 www.komuitjeschuld.nl

TIP! Zet abonnementen en loterijen stop. Vaak kun je veel geld besparen door kritisch te kijken waar je je geld aan uitgeeft. Een duur sportschoolabonnement? Misschien kun je gaan hardlopen of lessen volgen via gratis YouTube filmpjes. Bekijk ook je andere abonnementen zoals telefoonabonnementen, abonnementen op tijdschriften of streamingdiensten. Heb je dit echt nodig?

TIP! Maak je eigen geldplan 'Kom uit je geldzorgen' op Startpunt geldzaken. Maak je eigen geldplan gratis en anoniem.

 www.startpuntgeldzaken.nl/heerenveen

TIP! Bureau Zelfstandigen Fryslân (BZF) biedt ondernemers en ZZP'ers hulp bij geldzorgen. Ben je ondernemer en zijn je inkomsten uit je bedrijf sterk gedaald? Heb je slapeloze nachten door geldzorgen en kom je er zelf niet meer uit? Heb je twijfels om door te gaan met je bedrijf en denk je dat je moet stoppen omdat je schulden te hoog zijn? Neem dan contact op met BZF. Samen met jou gaan ze op zoek naar de beste oplossing.

 www.bureauzelfstandigenfryslan.nl

Ik heb vragen over werken of leren

Ik ben of raak mijn baan kwijt	51
--------------------------------	----

Ik kan (gedeeltelijk) niet werken	52
-----------------------------------	----

Uitkering voor oudere werklozen	53
---------------------------------	----

Op zoek naar werk	56
-------------------	----

Leren en jezelf ontwikkelen	58
-----------------------------	----

Het is belangrijk dat iedereen mee kan doen. Heb je geen werk of dreig je je baan kwijt te raken? Ben je op zoek naar nieuw werk of wil je doorgroeien in het werk wat je nu doet? Heb je moeite met lezen en schrijven en wil je alleen of samen met anderen hiermee aan de slag? In de gemeente zijn verschillende mogelijkheden waar je gebruik van kan maken om werk te vinden, je zelf te ontwikkelen en je inkomen te verhogen.

Ik ben of raak mijn baan kwijt

**Ben je binnenkort werkloos en lukt het niet om ander werk te vinden?
Dan kun je een WW-uitkering aanvragen bij het UWV.**

Je kunt een WW-uitkering aanvragen als je:

- bij de werkgever verzekerd was voor werkloosheid;
- buiten jouw schuld om werkloos bent geraakt;
- vijf of meer werkuren bent kwijtgeraakt en deze niet meer betaald krijgt;
- direct beschikbaar bent voor ander werk;
- minimaal 26 weken hebt gewerkt voordat je werkloos raakte.

Zorg dat je op tijd een WW-uitkering aanvraagt. Anders loop je het risico dat je tijdelijk een te lage uitkering krijgt. Het beste is twee weken **voor** je laatste werkdag. Maar in ieder geval niet later dan één week **na** je laatste werkdag.

Kijk op de website van het UWV voor meer informatie.

 www.uwv.nl [werkloos](#)

Je kunt ook bellen met het UWV op werkdagen tussen 8.00 en 17.00 uur.

 088 898 92 94

Een WW-uitkering vraag je aan door met je DigiD in te loggen op Mijn UWV.

 mijn.uwv.nl/mijnuwv/aanvragen

Als je geen recht (meer) hebt op een WW-uitkering en geen ander inkomen hebt, dan kun je een bijstandsuitkering aanvragen. Kijk voor meer informatie over de bijstandsuitkering bij het hoofdstuk 'Ik heb moeite met rondkomen' (pagina 24).

TIP! Hulp bij het aanvragen van de WW-uitkering.

Op UABC worden websites van de overheid makkelijker uitgelegd met beeld en geluid. Er is uitleg over het aanvragen van een WW-uitkering. Op UABC staat ook uitleg over DigiD. Dit heb je vaak nodig om in te loggen op websites van de Overheid.

 www.uabc.nl [mijn UWV en de Werkmap](#)

Ik kan (gedeeltelijk) niet werken

Ben je langer dan twee jaar ziek? Dan kun je misschien gebruik maken van een WIA-uitkering. WIA staat voor: Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen. Je kunt hiervoor in aanmerking komen als je ziek bent geworden terwijl je in loondienst was of een WW-uitkering of ZW-uitkering ontving. Er zijn twee soorten WIA-uitkeringen: WGA-uitkering en IVA-uitkering.

WGA-uitkering voor inwoners die weer (gedeeltelijk) gaan werken

WGA staat voor Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten. Voor deze uitkering kom je in aanmerking als je al twee jaar ziek bent, maar nu of in de toekomst nog wel (deels) kunt werken.

IVA-uitkering voor inwoners die niet meer kunnen werken

IVA staat voor Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten. Je komt voor deze uitkering in aanmerking als je niet of bijna niet meer kunt werken.

Meer informatie vind je op de website van het UWV.

 www.uwv.nl [WIA-uitkering](#)

Je kunt ook bellen met het UWV op werkdagen tussen 8.00 en 17.00 uur.

 088 898 92 94

TIP! vraag een beoordeling van je arbeidsvermogen aan.

Heb je een ziekte of handicap en kun je daardoor alleen met hulp of begeleiding werken? Of kun je helemaal niet werken? Dan kun je ondersteuning krijgen van het UWV of van de gemeente. Met een beoordeling van je arbeidsvermogen wordt er gekeken naar wat er misschien nog wél mogelijk is. Bijvoorbeeld het aanbieden van een zogeheten beschutte werkplek.

 www.uwv.nl [beoordeling arbeidsvermogen](#)

Uitkering voor oudere werklozen

Voor mensen die op oudere leeftijd werkloos worden bestaat na hun werkloosheidsuitkering een IOAW of IOW-uitkering. Voor zelfstandigen van 55 jaar of ouder die onvoldoende inkomsten hebben uit hun bedrijf, is er de IOAZ-uitkering.

IOAW-uitkering voor werklozen ouder dan 50 jaar

IOAW staat voor: Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers. Een verwarrende naam, want deze uitkering is tegenwoordig alleen nog bedoeld voor **oudere werklozen**. De IOAW-uitkering is een aanvulling op het (gezins)inkomen tot bijstandsniveau.

Je komt voor deze uitkering in aanmerking als je voor 1 januari 1965 geboren bent en je op of na je vijftigste verjaardag werkloos bent geworden. Als je een WW-uitkering ontvangt, moet je eerst de maximale termijn voor deze uitkering hebben doorlopen. De gemeente controleert of je aan de overige voorwaarden voldoet en beslist of je een IOAW-uitkering krijgt.

Meer informatie over de IOAW-uitkering en de voorwaarden vind je op de website van de gemeente.

 www.heerenveen.nl **IOAW-uitkering aanvragen**

Een IOAW-uitkering kun je aanvragen bij het UWV op werk.nl. Het UWV stuurt jouw aanvraag door naar de gemeente.

 www.werk.nl **IOAW-uitkering aanvragen**

IOAZ-uitkering voor zelfstandig ondernemers ouder dan 55 jaar

IOAZ staat voor: Inkomensvoorziening oudere en arbeidsongeschikte zelfstandigen. De IOAZ-uitkering is er voor oudere zelfstandig ondernemers / zzp'ers die onvoldoende inkomsten uit hun bedrijf hebben. De IOAZ-uitkering vult je inkomen aan tot bijstandsniveau.

Meer informatie over de IOAZ-uitkering en de voorwaarden vind je op de website van de Rijksoverheid.

 www.rijksoverheid.nl

 kom ik in aanmerking voor een IOAZ-uitkering?

De aanvraag van de IOAZ-uitkering wordt door het Bureau Zelfstandigen Fryslân (BZF) in Leeuwarden beoordeeld. Deze organisatie verzorgt de uitvoering van deze uitkering voor de gemeente.

 www.bureauzelfstandigenfryslan.nl

 inkomen na bedrijfsbeëindiging

Je kunt ook bellen met het BZF op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag tussen 9.00 en 16.00 uur.

 14 058

TIP! Elke woensdag is er iemand van BZF op afspraak aanwezig in het gemeentehuis.

LET OP! Je moet de IOAZ-uitkering aanvragen voordat je met je bedrijf stopt.

IOW-uitkering voor oudere werklozen

IOW staat voor: Inkomensvoorziening oudere werklozen. De IOW is een vangnet voor oudere werklozen die geen WW- of WGA-uitkering meer kunnen krijgen, maar ook nog geen recht hebben op hun AOW-uitkering. Om aanspraak te maken op de IOW moet je minstens 60 jaar en 4 maanden oud zijn.

De IOW-uitkering vraag je aan bij het UWV. Meer informatie over het aanvragen en de voorwaarden vind je op de website van UWV.

 www.uwv.nl **IOW-uitkering**

Je kunt ook bellen met het UWV op werkdagen tussen 8.00 en 17.00 uur.

 088 898 92 94

Op zoek naar werk

Werken is belangrijk. Het betekent meer dan het hebben van een dagritme en verdienen van geld. Het zorgt ook voor sociale contacten en persoonlijke ontwikkeling. Dit draagt allemaal bij aan meer zekerheid en vertrouwen in jezelf. En het opbouwen van je eigen leven.

Hoe vind ik werk?

Ga langs bij een uitzendbureau of kijk online naar vacatures. Op de website werk.nl vind je een online vacaturebank. Je kunt zoeken op provincie (bijvoorbeeld 'Friesland') en op trefwoord (bijvoorbeeld 'zorg' of 'logistiek'). Verder vind je tips om je kansen op een baan te vergroten en praktische informatie over solliciteren.

 www.werk.nl

Ik heb een bijstandsuitkering

Ontvang je een bijstandsuitkering en lukt het je niet om een baan te vinden? Dan helpt de gemeente je verder. Je contactpersoon kijkt samen met jou naar de mogelijkheden en gaat actief op zoek naar een geschikte werkplek.

Een eigen bedrijf starten

Heb je een uitkering en denk je er aan om je eigen bedrijf op te starten? De gemeente kan je financieel ondersteunen als je nog niet genoeg verdient met je eigen bedrijf. Bijvoorbeeld met een tijdelijke uitkering of met bedrijfskapitaal. Meestal is dit een lening.

Ontvang je momenteel een uitkering en wil je een eigen bedrijf opstarten? Ook dan biedt de gemeente financiële ondersteuning.

Neem contact op met Bureau Zelfstandigen Fryslân (BZF), zij kunnen je alles vertellen over de mogelijkheden en voorwaarden.

BZF is telefonisch bereikbaar op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag tussen 9.00 en 16.00 uur.

 14 058

 www.bureauzelfstandigenfryslan.nl

TIP! Elke woensdag is er iemand van BZF op afspraak aanwezig in het gemeentehuis.

Leren en jezelf ontwikkelen

Door te leren werk je aan je eigen toekomst en mogelijkheden. Als je moeite hebt met lezen, schrijven, rekenen of met het gebruik van computers kun je hiervoor hulp krijgen. Deze hulp wordt geboden in de bibliotheek. Deelname is gratis.

De ondersteuning richt zich op wat jij wilt leren om:

- toch die baan te kunnen krijgen die je graag wilt;
- je geldzaken en administratie te kunnen doen;
- je computer te kunnen gebruiken;
- je kind te kunnen voorlezen.

Hoe meld ik me aan?

Je kunt binnenlopen bij de bibliotheek voor meer informatie of om je aan te melden. Je kunt je ook aanmelden via de website van Ik Leer Meer.

 www.ikleermeer.nl

Er zijn meerdere bibliotheken in de gemeente Heerenveen.

Bibliotheek Akkrum

 Boarnswâl 15, 8491 ER Akkrum

 (0566) 65 13 92

 akkrum@bmf.nl

Bibliotheek Heerenveen

 Burgemeester Kuperusplein 48, 8442 CL Heerenveen

 (0513) 62 66 75

 heerenveen@bmf.nl

Bibliotheek Jubbega

 Ericalaan 20, 8411 VK Jubbega

 (0516) 46 24 24

 jubbega@bmf.nl

De openingstijden kun je vinden op de website van de bibliotheek.

 www.bmf.nl

TIP! Loket Digitale Vaardigheden. Heb je geen middelen om zelf een laptop te kopen en wil je wel werken aan je digitale vaardigheden? Steunpunt de Barones kan je verder helpen. Ook bieden ze hulp bij het invullen van (online) formulieren. Maak een afspraak voor het spreekuur op woensdagmiddag, van 13.30 en 15.30 uur. Contactgegevens: pagina 14.

TIP! Informatiepunt Digitale Ondersteuning (IDO). Tegenwoordig gaat het contact met de overheid steeds vaker digitaal. Denk hierbij aan het aanvragen van toeslagen, het doen van een belastingaangifte of het verlengen van een rijbewijs. Kun je hier wel wat hulp bij gebruiken? Dan kun je terecht bij het Informatiepunt Digitale Ondersteuning (IDO) in de bibliotheek. Daar denken ze met je mee en helpen je met zoeken naar de juiste informatie. Als het nodig is wordt er een afspraak gemaakt met een organisatie die je verder helpt.

 www.bmf.nl **Informatiepunt Digitale Overheid**

Ik wil het goed regelen voor mijn kinderen

Regelingen en tegemoetkomingen	64
--------------------------------	----

Bijdrage in de kosten voor je kinderen	67
--	----

Mijn kind gaat studeren	69
-------------------------	----

Iedere ouder wil graag het allerbeste voor zijn of haar kind(eren). Je wilt dat ze mee kunnen doen op school en in hun vrije tijd sporten, muziek maken en spelen met andere kinderen. Het kan voorkomen dat je als ouder even geen geld hebt om je kind(eren) mee te laten doen aan bijvoorbeeld sport, muziekles, een schoolreisje of het vieren van een verjaardag. Er zijn verschillende organisaties waar je dan terecht kunt.

TIP! Niet genoeg geld voor babyspullen? Als je een baby-uitzet niet zelf kunt betalen, zijn er organisaties waar je terecht kunt. Bijvoorbeeld bij de **Kraambank van Isis Kraamzorg** in Heerenveen. Hier worden tweedehands babykleding en -artikelen ingezameld voor gezinnen die het nodig hebben.

Ook kun je een babystartpakket aanvragen bij **Stichting Babyspullen**. Vraag aan een hulpverlenende instantie of ze je willen aanmelden hiervoor.

Lees hier meer over op de websites van Isis Kraamzorg en Stichting Babyspullen.

 www.isiskraamzorg.nl

 www.stichtingbabyspullen.nl

Regelingen en tegemoetkomingen

Luiers, opvang, schoolgeld, kleding, sport: kinderen kosten veel geld. Voor gezinnen met een laag inkomen zijn er verschillende regelingen en tegemoetkomingen.

Kinderbijslag

Ouders hebben recht op kinderbijslag. Hiermee kun je een deel van de kosten voor je kind betalen. Als je de geboorte van je kind aangeeft bij de gemeente, krijg je binnen 30 dagen bericht waarin staat dat je kinderbijslag kunt aanvragen. Dit doe je bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Kinderbijslag ontvang je per kwartaal.

Je kunt kinderbijslag krijgen voor:

- eigen kinderen;
- geadopteerde kinderen;
- pleegkinderen;
- stiefkinderen;
- kinderen die je opvoedt/verzorgt alsof het jouw eigen kinderen zijn.

In sommige gevallen kun je dubbele kinderbijslag aanvragen. Bijvoorbeeld omdat je extra kosten maakt omdat je kind thuis intensieve zorg nodig heeft.

Meer informatie over de kinderbijslag vind je op de website van de SVB.

 www.svb.nl [kinderbijslag aanvragen](#)

Je kunt ook bellen met de SVB op werkdagen tussen 8.00 en 17.00 uur.

 (050) 31 69 020

LET OP! Heeft je kind van 16 of 17 jaar een bijbaan?

Dan kan dit gevolgen hebben voor de hoogte van de kinderbijslag.

Kindgebonden budget

Krijg je kinderbijslag? Dan kun je misschien ook een kindgebonden budget krijgen van de Belastingdienst. Dit is een extra maandelijkse bijdrage voor gezinnen met kinderen. Je (gezamenlijke) inkomen en vermogen mag niet te hoog zijn.

Zelf aanvragen hoeft meestal niet. Kindgebonden budget krijg je vanzelf als je er recht op hebt. Maar soms moet je het wél zelf aanvragen. Bijvoorbeeld als je nog geen toeslag van de Belastingdienst krijgt.

Kijk voor informatie over de voorwaarden en het aanvragen op de website van de Belastingdienst.

 www.belastingdienst.nl **kindgebonden budget**

Bellen met de Belastingdienst kan van maandag tot en met donderdag van 8.00 tot 20.00 uur, op vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur.

 0800 05 43

Kinderopvangtoeslag

Je kunt kinderopvangtoeslag krijgen als je werkt en je kind naar een geregistreerde kinderopvang gaat. Soms kun je toch kinderopvangtoeslag krijgen als je niet werkt. Bijvoorbeeld als je een opleiding, een traject naar werk of een inburgeringscursus volgt.

Kinderopvangtoeslag krijg je van de Belastingdienst en vraag je aan via Mijn toeslagen. Hiervoor heb je een DigiD nodig.

Meer informatie vind je op de website van de Belastingdienst.

 www.belastingdienst.nl [kinderopvangtoeslag](#)

Bellen met de Belastingdienst kan van maandag tot en met donderdag van 8.00 tot 20.00 uur, op vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur.

 0800 05 43

LET OP! Je kiest zelf naar welke opvang je kind gaat.

De opvang moet wel goed geregeld zijn. Of een opvang is goedgekeurd, kun je checken in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK).

 www.landelijkregisterkinderopvang.nl

Kom je niet in aanmerking voor de kinderopvangtoeslag, maar heb je toch kinderopvang nodig? Bijvoorbeeld om sociale of medische redenen? Vraag de meitinker dan naar de mogelijkheden. Contactgegevens: pagina 9.

Meer informatie hierover vind je op de website van de gemeente.

 www.heerenveen.nl

 [tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang](#)

Bijdrage in de kosten voor je kinderen

Als je een laag inkomen hebt, blijft er vaak weinig geld over voor leuke dingen voor je kinderen (0 - 18 jaar). Zoals een schoolreisje, lidmaatschap van een (sport)club of theaterbezoek. Je kunt een vergoeding aanvragen van kosten die je zelf niet kunt betalen.

Je kunt een vergoeding aanvragen voor:

- muziek-, dans-, toneellessen;
- contributie sportvereniging en sportkleding/-materialen;
- zwemles A- en B-diploma;
- schoolreis of -excursie;
- schoolspullen (bijvoorbeeld schooltas, gymkleding);
- fiets;
- een verjaardagsbox voor basisschoolleerlingen van 4 tot en met 12 jaar (met onder andere cake en traktaties voor op school).

Welke organisaties werken hier aan mee?

Alle kinderen moeten mee kunnen doen. **Sam&** springt bij voor alle kinderen. Dit is een samenwerking tussen Stichting Leergeld, Jeugdfonds Sport & Cultuur Friesland, Stichting Jarige Job en Nationaal Fonds Kinderhulp.

Hoe kan ik een vergoeding aanvragen?

Een aanvraag doe je altijd vooraf. Er zijn meerdere mogelijkheden om een vergoeding aan te vragen.

Via de **website van Sam&**. Zij zorgen ervoor dat je aanvraag bij de juiste organisatie terecht komt.

 www.samenvoorallekinderen.nl

Via **Stichting Leergeld Heerenveen**. Zij kunnen je ook helpen met een aanmelding bij Stichting Jarige Job, Stichting In Moaie Dei, de speelgoedbank en Kinderhulp. Je kunt bellen of mailen.

 info@leergeldheerenveen.nl

 06 42 27 11 41

(bereikbaar op dinsdag en donderdag van 9.00 tot 15.00 uur)

Via de leerkracht, schoolarts, jeugdhulpverlener, meitinker, buurtsportcoach van Scoren voor Gezondheid Heerenveen of maatschappelijk werker.

TIP! Bibliotheek. Tot 18 jaar is het lidmaatschap bij de bibliotheek gratis.

TIP! Speelgoedbank. Als je een laag inkomen hebt, is het lastig om speelgoed te kopen voor je kinderen. Je kunt dan bij Speelgoedbank Heerenveen terecht. Vier keer per jaar mogen kinderen tussen 0 en 12 jaar speelgoed uitzoeken.

 www.speelgoedbankheerenveen.nl

Mijn kind gaat studeren

Als je kind gaat studeren, verandert er een heleboel. Waar krijg je als ouder van een student mee te maken?

Mijn kind is nog geen 18 jaar en gaat studeren

Als een kind nog geen 18 jaar is als het gaat studeren, verandert er op financieel gebied vaak meer dan ouders weten. Als je kind naar het hbo of de universiteit gaat, kan hij of zij studiefinanciering krijgen. Je krijgt dan als ouder geen kinderbijslag en kindgebonden budget meer. Gaat je kind naar het mbo, dan gelden er weer andere regels.

Lees hier meer over op de website van het Nibud.

 www.nibud.nl [18-min, studeren en geld](#)

Studiefinanciering aanvragen

Om als student je studie en levensonderhoud te betalen kan je kind studiefinanciering aanvragen bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Ga hier samen voor zitten en bekijk wat er mogelijk is.

 www.duo.nl [studiefinanciering aanvragen](#)

Studieschuld: hoeveel lenen is verstandig?

Veel studenten sluiten een lening af via DUO. Het is handig om hier vooraf met je kind over te praten. Bereken samen of het nodig is om te lenen en zo ja, wat dan een verstandig bedrag is om te lenen. Een studielening kan een goede investering zijn, maar besef ook dat een studieschuld later een behoorlijke impact op je budget kan hebben.

Lees meer over lenen en schulden op de website van het Nibud.

 www.nibud.nl [lenen en schulden bij DUO](#)

Kostgeld: nuttig en redelijk

Blijft je kind tijdens zijn of haar studie thuis wonen? Dan kun je erover nadenken om kostgeld te vragen. Dit is een maandelijks bedrag wat je kind betaalt voor bijvoorbeeld boodschappen, een televisieabbonnement of elektriciteit.

Thuiswonende, werkende jongeren hebben vaak veel te besteden. Voor ouders is het dan niet meer dan redelijk om kostgeld te vragen. Ook is het voor je kind een goede voorbereiding op het zelfstandige leven. Door het betalen van kostgeld leert je kind dat levensonderhoud geld kost.

Lees meer over het vragen van kostgeld op de website van het Nibud.

 www.nibud.nl [kostgeld](#)

LET OP! Het vragen van kostgeld heeft gevolgen voor je uitkering. Neem contact op met de meitinker voor advies.
Contactgegevens: pagina 9.

[illegible]

Mijn kind wordt 18 jaar

Mijn kind wordt 18 jaar: wat verandert er voor mij? 75

Ik word 18 jaar: vier dingen die je moet regelen 76

Jong geleerd, oud gedaan! 77

De 18e verjaardag van jouw kind is een belangrijke mijlpaal. Er verandert van alles voor hem of haar. Zo mag je vanaf dat moment stemmen, zelfstandig autorijden, donor worden en alcohol kopen. Maar er komen ook verantwoordelijkheden bij. Denk maar aan het afsluiten van een zorgverzekering en het aanvragen van toeslagen. Wat moet je regelen en wat kun je verwachten?

Mijn kind wordt 18 jaar: wat verandert er voor mij?

Ook voor jou als ouder veranderen er dingen als je kind 18 jaar wordt. Veel veranderingen hebben ook een financiële impact. Bereid je voor op de nieuwe situatie.

1. Kinderbijslag en kindgebonden budget vallen weg

Als je kind 18 jaar wordt, ontvang je als ouder geen kinderbijslag en kindgebonden budget meer. In plaats hiervan kan je zoon of dochter studiefinanciering aanvragen.

2. Minder huurtoeslag

Als je kind een eigen inkomen heeft, kan het zijn dat je minder huurtoeslag krijgt. Dit is het geval wanneer je kind meer verdient dan een bepaald bedrag.

Maak een proefberekening en bekijk wat je kunt verwachten.

 www.belastingdienst.nl [proefberekening toeslagen](#)

LET OP! Als je kind 21 jaar of ouder is, niet studeert en nog thuis woont, dan gaat de kostendelersnorm gelden. Je uitkering kan hierdoor lager worden.

Kostendelersnorm: als je met meerdere volwassenen samenwoont, past de gemeente de hoogte van de bijstandsuitkering aan. Hoe meer volwassenen in een huis wonen, hoe lager de uitkering.

 www.rijksoverheid.nl [kostendelersnorm](#)

3. Kinderalimentatie gaat naar het kind

Ben je gescheiden? In dat geval betaalt één ouder vaak kinderalimentatie aan de andere. Als je kind 18 wordt, gaat dit geld niet meer naar de ex-partner maar naar het kind zelf. Bespreek wat jullie hiermee doen.

Ik word 18 jaar: vier dingen die je moet regelen

Als je 18 jaar bent, ben je voortaan zelf verantwoordelijk voor je geldzaken. Hieronder staan de vier belangrijkste dingen die je moet regelen.

1. Rekening openen

Heb je nog geen eigen betaalrekening? Open dan een rekening. Dit kun je gemakkelijk online regelen via de website van een bank. Langsgaan kan ook.

2. Regel je zorgverzekering en zorgtoeslag

Je valt niet meer onder de zorgverzekering van je ouders. Vanaf nu moet je dit zelf regelen. Als je zelf een zorgverzekering afsluit, moet je de maandelijkse premie zelf betalen. Maar er is goed nieuws! Waarschijnlijk kom je in aanmerking voor zorgtoeslag. Vraag deze aan via Mijn toeslagen.

 www.mijntoeslagen.nl

3. Tegemoetkoming scholieren

Zolang je op de middelbare school zit, kun je een tegemoetkoming scholieren aanvragen bij DUO. Deze tegemoetkoming komt in plaats van de kinderbijslag die je ouders elk kwartaal ontvingen. Vraag de tegemoetkoming scholieren aan via de website van DUO.

 mijnduo.nl

4. Praat met je ouders over geldzaken

Tot je 21 jaar wordt, zijn je ouders verplicht om je financieel te ondersteunen. Maak duidelijke afspraken over wat je van ze kan verwachten.

TIP! Maak je eigen budgetplan 'bijna 18' op Startpunt geldzaken.

 www.startpuntgeldzaken.nl/heerenveen

Jong geleerd, oud gedaan!

Voor kinderen is het belangrijk om te leren sparen. Wie als kind leert om te plannen met geld, lukt dit als volwassene ook beter. En dat verkleint de kans op financiële problemen. Het is belangrijk om hierover te praten met je zoon of dochter.

Handige tips op de website van het Nibud

Het Nibud is een onafhankelijk instituut dat voorlichting geeft over geldzaken. Denk aan onderwerpen als sparen, rondkomen en lenen. Kijk samen met je zoon of dochter op de website van het Nibud en help hem of haar op weg.

 www.nibud.nl

Notities

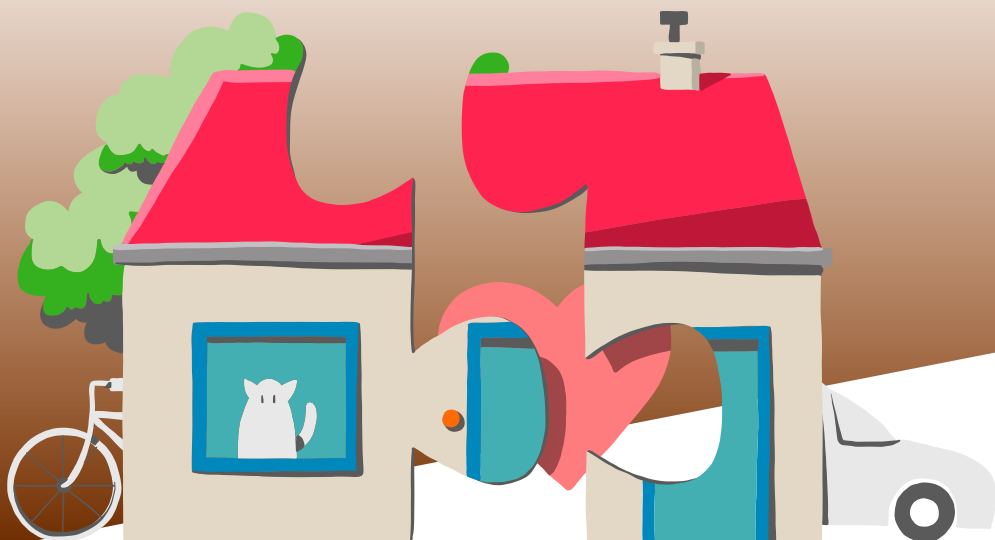
**We gaan
samenwonen
of trouwen**

Zet jullie geldzaken op een rij	81
---------------------------------	----

Let op je toeslagen	81
---------------------	----

Controleer verzekeringen en abonnementen	82
--	----

Wanneer je gaat samenwonen, trouwen of voor een geregistreerd partnerschap kiest, ontstaat er een nieuwe financiële situatie. Je moet afspraken maken over de verdeling van kosten en over de administratie. Waar moet je aan denken?

Drie dingen die je moet regelen als je gaat samenwonen of trouwen

Je moet veel regelen op financieel gebied als je gaat samenwonen of trouwen. Hieronder een aantal dingen waar je samen goed naar moet kijken.

1. Zet jullie geldzaken op een rij

De meeste stellen maken afspraken over geldzaken wanneer ze gaan samenwonen, trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan. Welke inkomsten en bezittingen hebben jullie? Wees open en eerlijk naar elkaar, ook over schulden. Maak ook een overzicht van inkomsten en uitgaven. Zo weet je precies hoeveel jullie per maand kunnen besteden.

LET OP! Ga je samenwonen? Overweeg dan een samenlevingscontract op te stellen, waarin je afspraken vastlegt. Je kunt ook niets regelen, maar bedenk wel dat je dan ook niks hebt om op terug te vallen als je uit elkaar gaat of als je partner overlijdt.

2. Let op je toeslagen

Gaan jullie samenwonen, trouwen of kiezen jullie voor een geregistreerd partnerschap? Dan kan dat gevolgen hebben voor de hoogte van je toeslagen.

Bekijk daarom snel of je hier nog recht op hebt en geef veranderingen door aan de Belastingdienst.

 www.mijntoeslagen.nl

3. Controleer verzekeringen en abonnementen

Heb je dubbele verzekeringen of abonnementen lopen? Kijk of je deze beide nodig hebt. Vaak kun je verzekeringen samen afsluiten. Hiermee kun je kosten besparen. Wijzig één van de verzekeringen door op te zeggen (check de opzegtermijn) en zet de andere op twee namen.

TIP! Gratis trouwen. Inwoners van de gemeente Heerenveen kunnen gratis trouwen om 08.30 uur op maandag en donderdag op het gemeentehuis in Heerenveen. Lees hier meer over op de website van de gemeente.

 www.heerenveen.nl [gratis trouwen](#)

Kijk voor meer tips op de website Wijzer in Geldzaken.

 www.wijzeringeldzaken.nl [samenwonen of trouwen](#)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal brown ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins or other markings on the paper.

We gaan uit elkaar of mijn partner overlijdt

Uit elkaar gaan of scheiden	87
-----------------------------	----

Mijn partner komt te overlijden	90
---------------------------------	----

Als je gaat scheiden of als je partner overlijdt kan dit grote gevolgen hebben voor je financiële situatie. Er moeten veel dingen afgehandeld worden, vooral als er ook kinderen zijn. Zit je zelf in één van deze situaties of ken je iemand die hiermee te maken heeft? Lees dan verder om te kijken waar je aan moet denken.

Uit elkaar gaan of scheiden

Scheiden of uit elkaar gaan is vaak chaos. Er verandert veel en je moet veel dingen regelen. De volgende vier dingen zijn belangrijk om te regelen:

1. Regel het goed voor je kinderen

- Schrijf alle afspraken die je samen maakt op in een ouderschapsplan (verplicht).
- Maak afspraken over wie de tegemoetkomingen krijgt. Deze gaan allemaal naar één ouder.
- Maak afspraken over de kinderalimentatie.

2. Het huis en de verdeling van spullen

- Wil één van jullie in het huis blijven wonen? Neem dan contact op met de woningcorporatie. Heb je een koophuis? Praat eerst met de bank of verzekeraar voor je afspraken maakt over wie in de woning blijft.
- Hoe verdeel je de gezamenlijke spullen op een eerlijke manier? Op de website Wijzer in Geldzaken vind je handige tips.

 www.wijzeringeldzaken.nl [verdelen van spullen](#)

3. Ga na wat er op financieel gebied geregeld moet worden

- Maak een lijst van (gezamenlijke) rekeningen en noteer het saldo op de datum dat je uit elkaar gaat. Bepaal wie welke rekeningen houdt en welke rekeningen worden opgeheven. Hebben jullie gezamenlijke schulden? Maak afspraken over hoe je deze verdeelt.
- Als je samenwoonde en toeslagen ontving van de Belastingdienst, moet je zelf doorgeven dat je uit elkaar bent. Bij een huwelijk of geregistreerd partnerschap geeft de gemeente het door aan de Belastingdienst.

 www.mijntoeslagen.nl

- Als je uit elkaar gaat, kan het zijn dat je recht krijgt op toeslagen. Om te kijken of dit voor jou geldt, ga je naar:
 www.berekenuwrecht.nl
- Uit elkaar gaan, kan gevolgen hebben voor het fiscaal partnerschap. Check de gevolgen voor je belastingaangifte en -teruggave.
- Maak een lijst van alle verzekeringen en bepaal per verzekering wat er moet gebeuren.
- Maak eventueel afspraken over partneralimentatie. Dit komt meestal voor als de één meer verdiende dan de ander.
- Geef de scheiding binnen twee jaar door aan je pensioenfonds. Als je getrouwd was of een geregistreerd partnerschap had, heeft de één in principe recht op de helft van het pensioen van de ander dat is opgebouwd in de tijd dat jullie samen waren.

4. Maak een afspraak met een advocaat

- Laat je adviseren over de financiële en juridische gevolgen. Een advocaat kan je hierbij helpen.

TIP! Het Juridisch Loket geeft voor weinig geld juridisch advies. Via de website helpen ze je met informatie, tips en voorbeeldbrieven. Ze kunnen je ook helpen met een persoonlijk advies. Kijk op de website voor de mogelijkheden.

 www.juridischloket.nl

TIP! Zoek online op het woord 'scheiden' en je wordt overladen met informatie. Hoe vind je tussen al die resultaten de antwoorden op de vragen die je kunt hebben? En hoe weet je welke informatie 'juist' is? Onderstaande website biedt hulp.

 www.scheideninfriesland.nl

Deze lijst is natuurlijk niet compleet. Er zijn nog veel meer dingen die jullie moeten regelen als jullie uit elkaar gaan.

Wil je meer informatie? Kijk dan eens op de website Wijzer in Geldzaken.

 www.wijzeringeldzaken.nl **uit elkaar gaan of scheiden**

TIP! Stichting Maatschappelijk Werk Heerenveen kan helpen als jullie er samen niet uit komen. Een maatschappelijk werker kan ook samen met jullie kijken wat er allemaal geregeld moet worden.

Om in contact te komen met een maatschappelijk werker bel je met Stichting Maatschappelijk Werk Heerenveen.

 088 53 35 335

Mijn partner komt te overlijden

Wanneer je partner of een naaste komt te overlijden, moet er veel geregeld worden. Het kan moeilijk zijn om aandacht vrij te maken voor administratieve zaken. Probeer daar toch snel mee te beginnen en vraag of iemand je wil helpen. De kosten kunnen anders hoog oplopen.

Om je op weg te helpen, hebben we een aantal dingen op een rij gezet die je moet regelen:

- zorg dat je een akte van overlijden hebt;
- ga na of er een uitvaartverzekering is;
- zorg dat je een verklaring van erfrecht hebt;
- ga na of je partner een levensverzekering had;
- zet de lopende zorgverzekering en schadeverzekeringen op een rij;
- informeer instanties;
- regel de bankzaken;
- regel de belastingzaken;
- maak een overzicht van de nieuwe inkomsten en uitgaven.

Lees hier meer over op één van de volgende websites.

 www.nibud.nl

 www.wijzeringeldzaken.nl

 www.rijksoverheid.nl

 [zaken regelen bij een overlijden](#)

 [checklist overlijden](#)

 [overlijden: wat moet ik regelen](#)

[illegible]

Ik ga met pensioen

Check je pensioen	95
-------------------	----

AOW	96
-----	----

AIO-aanvulling	97
----------------	----

Met pensioen gaan. De één kijkt er naar uit, de ander moet er nog niet aan denken. Wat je er ook van vindt, het is belangrijk om je pensioen goed te regelen en je voor te bereiden. Zelfs als je pensioenleeftijd nog ver weg is.

Check je pensioen

Als je met pensioen gaat bestaat je inkomen in Nederland uit verschillende onderdelen. De AOW (Algemene Ouderdomswet) is een basispensioen van de overheid. Daarnaast kun je via je werkgever nog aanvullend pensioen hebben opgebouwd. Dit pensioen ontvang je vanaf de pensioendatum en krijg je bovenop het bedrag dat je aan AOW ontvangt.

Bekijk wat je kunt verwachten

Ook al is je pensioenleeftijd nog ver weg, het is belangrijk om er nu al mee bezig te zijn. Kijk daarom hoe jouw pensioenzaken ervoor staan.

Op de website mijnpensioenoverzicht.nl zie je hoeveel pensioen je hebt opgebouwd en hoe hoog je AOW is. Hiervoor heb je een DigiD nodig.

 www.mijnpensioenoverzicht.nl

Hoeveel pensioen heb je nodig?

Als je weet hoe hoog je pensioen is, kun je beter inschatten of dit genoeg is om straks van te leven. Hoe ziet je leven eruit wanneer je met pensioen gaat? Wat ga je uitgeven? Heb je nog een hypotheekschuld? Als het nodig is kun je zelf maatregelen nemen. Bijvoorbeeld door extra geld opzij te zetten of je hypotheek (versneld) af te lossen.

AOW

De AOW (Algemene Ouderdomswet) is een basisuitkering voor ouderen. Iedereen die in Nederland woont of werkt bouwt AOW op. Het maakt dan niet uit wat je nationaliteit is.

Wanneer krijg ik AOW?

Wanneer je AOW krijgt, hangt af van je AOW-leeftijd. Die is niet voor iedereen hetzelfde. Wil je weten wat je AOW-leeftijd is? Ga dan naar de website van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en vul je geboortedatum in:

 www.svb.nl **AOW leeftijd berekenen**

Hoeveel AOW krijg ik?

Niet iedereen krijgt evenveel AOW. Het ligt eraan hoeveel AOW je hebt opgebouwd en of je alleen woont of met iemand samen. Wil je zien hoeveel AOW je hebt opgebouwd? Log dan in met je DigiD op de website van de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

 www.svb.nl

LET OP! Heb je buiten Nederland gewoond of gewerkt?

Dan mis je die jaren voor je AOW. Je hebt dan geen volledige AOW opgebouwd.

Hoe vraag ik AOW aan?

Ongeveer vier maanden voordat je AOW krijgt, stuurt de Sociale Verzekeringsbank (SVB) je een brief. In de brief staat hoe je AOW aanvraagt.

Lees hier meer over op de website van de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

 www.svb.nl **AOW aanvragen in Nederland**

AIO-aanvulling

Heb je geen of geen volledige AOW? Dan kun je een aanvulling krijgen als je weinig of geen inkomsten of vermogen hebt. Deze aanvulling noemen we aanvullende inkomensvoorziening ouderen (AIO).

Kijk of het zin heeft om een AIO-aanvulling aan te vragen op de website van de Sociale Verzekeringsbank (SVB).

 www.svb.nl [AIO aanvragen](#)

Notities

Belangrijke adressen en telefoonnummers

Hieronder vind je alle organisaties die in deze gids genoemd zijn.
De lijst is op alfabetische volgorde opgesteld.

Belastingdienst

📞 **0800 0543**

(bereikbaar maandag tot en met donderdag van 8.00 - 20.00 uur /
vrijdag van 8.00 - 17.00 uur)

🌐 **www.belastingdienst.nl**

Bibliotheek Akkrum

📍 **Boarnswâl 15, 8491 ER Akkrum**

📞 **(0566) 65 13 92**

✉ **akkrum@bmf.nl**

🌐 **www.bmf.nl**

Bibliotheek Heerenveen

📍 **Burgemeester Kuperusplein 48, 8442 CL Heerenveen**

📞 **(0513) 62 66 75**

✉ **heerenveen@bmf.nl**

🌐 **www.bmf.nl**

Bibliotheek Jubbega

📍 **Ericalaan 20, 8411 VK Jubbega**

📞 **(0516) 46 24 24**

✉ **jubbega@bmf.nl**

🌐 **www.bmf.nl**

Bureau zelfstandigen Fryslân (BZF)

📞 **14 058**

(bereikbaar maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 9.00 - 16.00 uur)

✉ **info@bureauzelfstandigenfryslan.nl**

🌐 **www.bureauzelfstandigenfryslan.nl**

DUO

 (050) 59 97 755

(bereikbaar op werkdagen van 9.00 - 17.00 uur)

 www.duo.nl

Foar Elkoar Sjop

De Kuinder 2A, 8444 DC Heerenveen

 06 33 03 23 35

Gemeente Heerenveen

 Crackstraat 2, 8441 ES Heerenveen

 14 0513

(bereikbaar op werkdagen van 8.30 - 17.00 uur)

 gemeente@heerenveen.nl (algemeen)

 mailboxbelastingen@heerenveen.nl (belastingen)

 www.heerenveen.nl

Humanitas Heerenveen

 06 12 70 29 11

 heerenveen@humanitas.nl

 www.humanitas.nl/heerenveen

Meitinkers

De meitinkers zijn bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 16.00 uur.

 www.heerenveen.nl/meitinkers

Gebied: Noord, Centrum, Terband, Luinjeberd, Tjalleberd, Gersloot, Haskerdijken, Nieuwebrug

 (0513) 617 736

 woonservicezone1@heerenveen.nl

Gebied: Skoatterwâld, Oranjewoud, De Knipe, Bontebok

 (0513) 617 755

 woonservicezone2@heerenveen.nl

Gebied: Jubbega, Hoorensterzwaag, Oudehorne, Nieuwehorne

 (0513) 617 756

 woonservicezone3@heerenveen.nl

Gebied: Midden, De Akkers, Oudeschoot, Mildam of Katlijk

 (0513) 617 764

 woonservicezone4@heerenveen.nl

Gebied: Nijehaske, De Greiden, De Heide, Nieuweschoot

 (0513) 617 786

 woonservicezone5@heerenveen.nl

Gebied: Akkrum, Nes en Aldeboarn

 (0513) 617 896

 woonservicezone6@heerenveen.nl

Kringloopwinkels

Kijk voor een overzicht van verschillende kringloopwinkels in Heerenveen op

 www.allekringloopwinkels.nl

Noordelijk Belastingkantoor

 088 79 79 000

(bereikbaar op werkdagen van 8.00 - 20.00 uur)

 www.noordelijkbelastingkantoor.nl

Repair Café Akkrum

Mienskipssintrum Leppenheim

 Leppedyk 37, 8491 GJ Akkrum

 www.repaircafe.org

Repair Café Heerenveen

Trinitas

 Coehoorn van Scheltingaweg 1, 8442 EZ Heerenveen

 www.repaircafe.org

Repair Café Jubbega

MFC De Kompenije

 Ericalaan 24-A, 8411 VK Jubbega

 www.repaircafe.org

Sociale Verzekeringsbank (SVB)

 Algemeen (050) 31 69 000

(bereikbaar op werkdagen van 8.00 - 17.00 uur)

 Kinderbijslag (050) 31 69 020

(bereikbaar op werkdagen van 8.00 - 17.00 uur)

 www.svb.nl

Steunpunt Boarnswâl

Bibliotheek

📍 **Boarnswâl 15, 8491 ER Akkrum**

☎ **06 23 86 19 82**

Steunpunt de Barones

📍 **Dr. Wumkeslaan 4B, 8442 EM Heerenveen**

☎ **(0513) 62 41 27**

✉ **info@steunpuntdebarones.nl**

🌐 **www.steunpuntdebarones.nl**

Stichting Houvast

📍 **Herenwal 2 ('Oer de Brêge'), 8441 AZ Heerenveen**

☎ **(0513) 63 23 29**

Stichting In Moaie Dei

☎ **06 33 84 96 61**

☎ **(0513) 785 607**

✉ **inmoaiedei@gmail.com**

Stichting Leergeld Heerenveen

☎ **06 42 27 11 41**

✉ **info@leergeldheerenveen.nl**

🌐 **www.leergeld.nl/heerenveen**

Stichting Maatschappelijk Werk Heerenveen

☎ **088 53 35 335**

✉ **info@smwf.nl**

🌐 **www.smwf.nl**

Stichting Present Heerenveen

📞 06 39 54 15 65

✉ info@presentheerenveen.nl

🖱 www.presentheerenveen.nl

Team Jeugd en Gezin

📞 (0513) 61 77 15

(bereikbaar op werkdagen van 8.30 - 17.00 uur)

✉ teamjeugd@heerenveen.nl

🖱 www.heerenveen.nl/tjg

UWV

📞 088 898 92 94

(bereikbaar op werkdagen van 8.00 - 17.00 uur)

🖱 www.uwv.nl

Voedselbank Heerenveen

📍 Schans 17, 8441 AB Heerenveen

📞 06 34 40 47 81

✉ voedsel-heerenveen@hotmail.com

🖱 www.voedselbankheerenveen.com

Vluchtelingenwerk

📍 Doctor Wumkeslaan 4, 8442 EM Heerenveen

📞 0513-650816

✉ heerenveen@vluchtelingenwerk.nl

🖱 www.vluchtelingenwerk.nl

[illegible]

Heeft deze Budgetgids je goed geholpen?

Als er belangrijke informatie mist, horen wij het graag.

Wil je ook meewerken aan de Budgetgids?

Meld je dan aan door een e-mail te sturen naar:

✉ communicatie@heerenveen.nl

Wij nemen contact met je op zodra we aan de slag gaan met de nieuwe versie.

Ideeën voor de volgende versie?

Stuur dan een mail naar:

✉ communicatie@heerenveen.nl

De Budgetgids is ook digitaal beschikbaar

🖱 www.heerenveen.nl 🔍 **Budgetgids**

